

Na današnji dan, 15. srpnja, pronađen je kamen iz Rosette. Kamen je iskopao jedan od Napoleonovih časnika. Posjetitelji British Museuma u Londonu tek putem vodiča, koji im stoji na raspolaganju, spoznaju koliko je egiptologija dužna kamenu koji je, gle čuda, govorio, kao i mnogi spomenici antike, o porezima i oporezivanju.

Papirus kao medij na kojem su se pisala svjedočanstva nije bio „dostojan“ poruke koja se je željela uputiti građanima Egipta. Što više poruka na kamenu bila je napisana na tri pisma: a) hijeroglifima, b) egipatskom demotskom i c) grčkom pismu. Tako je otkriven „ključ“ koji je pomogao egiptolozima da riješe misterij hieroglifa pomoću kojih svjedočimo o načinu življenja i kulturi/dosezima starih egipćana.

Razlog zbog kojeg su uklesane poruke postaju razumljive ako se ima u vidu da je u Egiptu bijesnio gotovo cijelo desetljeće građanski rat. Rat uvijek i svuda donosi i nužno proizvodi mnoge nepravde. Kako su se ratnici, obično prisilno mobilizirani, po povratku kući suočili sa svojom poreznom obvezom nastupilo je razočarenje i kulminirala pobunom koju je razumni faraon, Ptolemej V., riješio na način kako to rade razumni vladari. Oprostio je poreznu obvezu i vratio zaplijenjenu imovinu. Tako je mudri Vladar smirio svoje ogorčene građane, osiromašene građanskim ratom.

Povijest poreza i oporezivanja vjerojatno je najznačajniji pojedinačni izvor po kojem možemo zaključiti kako je neka država/civilizacija funkcionirala. Tako se je u vrijeme turaka, koji su se slavno vratili, rekli bi na najbolji način, putem serijala Sulejman Veličansteni, o porezu i oporezivanju vodilo računa. Oni koji nisu pristali prihvatiti novu vjeru plaćali su posebni porez. Inače porezi su, posebno ako ih gledamo očima poreznog obveznika s početka XXI. stoljeća, bili razumni. Ono što je sasvim sigurno jest činjenica da se je muslimanska vjera proširila neviđenom brzinom koja je do današnjeg dana ostala nepoznata u povijesti ljudske vrste. Upravo mnogi povjesničari, porezni stručnjaci nedvojbeno, smatraju da je uspjeh širenja muslimanske vjere upravo u tome što je porezni sustav bio blaži u odnosu na sustav koji je predhodio muslimanskom osvajanju. Današnji političari, posebno u Hrvatskoj, trebali bi razmisliti o primjerenijem poreznom sustavu nego što je danas u primjeni. O tome sam pisao u svome radu: „Porezna reforma i hrvatska kriza“.

Kamen iz Rosette

Autor Guste Santini

Ponedjeljak, 15 Srpanj 2013 17:59

Na kraju ispričat ću vam priču koja je kolala u prethodnom sustavu.

Pita beg svoga djelatnika: „Što narod kaže zbog uvedenih nameta?“

Djelatnik mu odgovori: „Narod se buni!“

Beg kaže: „Povećaj poreze i kaži mi što narod kaže.“

Djelatnik mu, nakon što se je vratio, reče: „Narod šuti.“

Beg mu naloži: „Brzo smanjuj poreze.“